

Az Országgyűlés
Mezőgazdasági bizottsága

Országgyűlési bizottságok
irómanyszám: H/1646

Érkezett: 2010 NOV 11.

Bizottsági önálló indítvány

Az Országgyűlés
...../2010. () OGY határozata
(javaslat)

Az agrárgazdaság 2009. évi helyzetéről szóló jelentés elfogadásáról

1. Az Országgyűlés tekintettel az agrárgazdaság fejlesztéséről szóló 1997. évi CXIV. törvény előírásaira és figyelembe véve az Agrárgazdasági Tanács megállapításait, elfogadja az agrárgazdaság 2009. évi helyzetéről szóló jelentést.
2. Ez a határozat a közzététele napján lép hatályba.

I n d o k o l á s

Az agrárgazdaság fejlesztéséről szóló 1997. évi törvény rendelkezéseinek megfelelően az agrárgazdaság helyzetéről szóló J/1482. számú jelentés tizenkettedik alkalommal került benyújtásra. A mezőgazdaság teljes kibocsátása 2009-ben 1621 milliárd forint volt, amely folyó áron számítva 17,6%-kal alacsonyabb az egy évvel korábbihoz képest. A teljesítménycsökkenést elsősorban a gabonafélék és az ipari növények termésmennyiségének és árának egyidejű visszaesése okozta. A kibocsátás volumene 9,9%-kal csökkent az előző évhez képest. A KSH adatai alapján a hazai agrártermékek termelői árának szintje 9,5%-kal esett vissza az előző évihez viszonyítva. Míg a korábbi években a növényi és állati termékek termelői árának alakulását ellentétes tendencia jellemezte, 2009-ben mind a növényi, mind az állati termékek árszínvonala csökkent. Ennek oka, hogy a világpiaci árak csökkenése miatt a magyarországi exportárak is jelentősen estek, ami kedvezőtlen hatást gyakorolt a hazai termelői árakra. További probléma az agrárrolló alakulása. A mezőgazdasági termelői-árindex és a mezőgazdasági ráfordítások árindexének hányadosa – az agrárrolló mutató értéke – 2009-ben 63% volt, tehát drasztikusan romlott. A mezőgazdasági GDP aránya a nemzetgazdaságon belül az előzetes adatok szerint 2009-ben 2,5%-ot tett ki, vagyis az előző évhez képest 6,3%-kal csökkent, sőt a válság sújtotta ipari termelésnél is nagyobb visszaesést szenvedett el. A 2009. évi kirívóan alacsony 2,5%-os arány a mezőgazdasági alapanyag-termelés részesedése, amihez az élelmiszeripar teljesítménye további 2%-kal járult hozzá. Ezáltal a teljes élelmiszer-lánc mintegy 10%-kal járult hozzá a nemzetgazdaság teljesítményéhez.

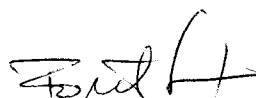
A mezőgazdaság jelentőségét mutatja ugyanakkor, hogy noha az élelmiszergazdaság mindössze néhány százalékkal részesedik Magyarország külkereskedelmi forgalmából, aktívuma mégis számottevően hozzájárul a külkereskedelmi egyenleg javításához. Az agrár- külkereskedelem 2009-ben sajnálatos módon visszaesett, ennek ellenére elmondható, hogy az élelmiszergazdaság stabilizáló tényező lehet a válságkezelésben, az agrárágazat csökkenő tendenciája egyáltalán nem szükségszerű. Ezen túlmenően, az agrárágazat jelentős mértékben hozzájárulhat a beruházások növekedéséhez, a vidéki lakosság foglalkoztatásához és megélhetéséhez, Magyarország biztonságos és egészséges élelmiszerekkel való ellátásához, de nem utolsó sorban az Európai Unió által felkínált jelentős források lehívásához is, ami fontos nemzetgazdasági érdek. Ennek előfeltétele lenne a támogatások időre történő kifizetése és a gazdálkodók érdekeit képviselő közigazgatás.

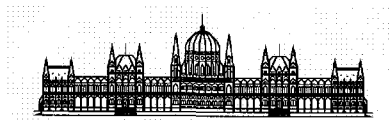
Az Agrárgazdasági Tanács megállapítja, hogy a törvényben megfogalmazott célokkal ellentétben, a Kormány 2009-ben nem biztosította a nemzeti agrártámogatások reálértékének megőrzését, hiányolja, hogy máig sem készült el egy világos jövőkép alapján kidolgozott agrárstratégia, amely magában foglalta volna a hosszú távú birtokpolitika, piacvédelem, illetve meghatározó támogatási célkitűzések meghatározását. A Tanács felhívja a figyelmet arra, hogy a jelentés érdemben nem foglalkozik az élelmiszerkereskedelmi etikai kódex gyakorlati alkalmazásának meghiúsításával. Az állásfoglalás rámutat arra, hogy a fekete- és szürkegazdaság relatív nagy súlya, a számla nélküli kereskedelem, a szerződéses fegyelem hiánya, a mezei kultúrákat és az állatállományt érintő lopások, az erdők illegális kitermelése rontja az ágazat versenyképességét, akadályozza fejlődését. Aggodalomra ad okot továbbá a gazdálkodók jövedelemhelyzetének kirívó romlása, valamint a csökkenő mezőgazdasági és élelmiszeripari külkereskedelmi mérleg mellett a kivitel és behozatal termékszerkezetének alakulása. A Tanács javasolja a földhasználati nyilvántartásban még nem szereplő termőterület nyilvántartásba vételét és az osztatlan közös tulajdonú területek nyilvántartásának mielőbbi rendezését. A Tanács osztja a Nemzeti Földalappal kapcsolatos azon kritikát, amely szerint 2009-ben az összes értékesített földterületnek csupán 10%-át adták el kisebb egységekben.

A jelentés magában foglal minden olyan információt, amely az agrárgazdaság 2009. évi folyamatainak megismertetéséhez és nemzetgazdasági szerepének megítéléséhez szükséges, az Agrárgazdasági Tanács állásfoglalása reális képet mutat a magyar mezőgazdaság jelenlegi helyzetéről és célratörő útmutatásokat ad a jövő tekintetében. A Mezőgazdasági bizottság 17 igen, és 4 nem szavazattal általános vitára ajánlotta az agrárgazdaság 2009. évi helyzetéről szóló jelentést és a hozzá kapcsolódó Agrárgazdasági Tanács állásfoglalását, melyhez elfogadó tartalmú országgyűlési határozati javaslatot nyújtott be.

Budapest, 2010. november 11.

Fönt Sándor
elnök

Az Országgyűlés
Mezőgazdasági bizottsága

Dr. Kövér László úrnak
az Országgyűlés elnökének

Helyben

Tisztelt Elnök Úr!

Az Országgyűlés Mezőgazdasági bizottsága a Hárszabály 87. § (2) bekezdése alapján az alábbi országgyűlési határozati javaslatot terjeszti elő:

Országgyűlési határozati javaslat
az agrárgazdaság 2009. évi helyzetéről szóló jelentés elfogadásáról

Budapest, 2010. november 11.

Földi Sándor
elnök